

Forord

Uddannelse og forskning i lyd- og musikproduktion er i stigende grad spredt ud over forskellige institutioner, og inden for den sidste årrække er flere nye uddannelser dukket op i Norden, der beskæftiger sig med emnet. Denne opblomstring skyldes ikke mindst skiftende markedsvilkår, nye teknologier og efterspørgsel på specialiserede kompetencer i lyd- og musikbranchen. Dette særnummer om musik og lydproduktion sætter fokus på diversiteten i feltet. Nummeret søger at afdække nogle af de forskellige former for teoretisk tænkning, æstetiske visioner og tilgange til praktisk udførelse, der eksisterer i forskellige forskningsdomæner inden for lyd og musikproduktion, og hvordan disse griber ind over hinanden. Baggrunden for særnummeret er en konference med titlen "2. nordiske konference om musik og lydproduktion" afholdt på Musikuddannelsen på Aalborg Universitet 12-13. maj 2015.

Særnummerets syv artikler beskæftiger sig på forskellig vis med udviklingen af analytiske og praktiske værktøjer til lyd og musikproduktioner, og det knyttes til både forskning og undervisning inden for feltet. I den forbindelse præsenteres konkrete bud på begrebsudvikling – såvel som "begrebsafvikling" – fordret af nye digitale lydteknologier og nye tilgange til musikproduktion. Der gives desuden anvisninger til nye forskningsparadigmer og konkrete anvendelsesmuligheder i undervisningssammenhænge, herunder kollektive musikproduktionsformer.

Den første artikel af Toivo Burlin aftegner konturerne af musik- og lydproduktionens videnskabelige objekt. Burlin argumenterer for hvordan musikvidenskaben, i bredeste forstand, kan drage nytte af et medie- og produktionscentreret forskningsparadigme, der bygger på forskning udviklet inden for musikproduktionsdomænet.

I Mads Walther-Hansens artikel argumenteres der bl.a. gennem analytiske nedslag for, hvordan særlige kunstgreb, tilgange og teknikker i musikproduktionen er med til at fremkalde og understøtte oplevelsen af bestemte virtuelle handlingsrum, som er mættet med tegn, koordinater og information, der er afstemt i forhold til det æstetiske potentielle diegetiske implikationer.

Med afsæt i nutidens udstrakte brug af live loop-teknik beskriver Totte Mattson i sin artikel nogle af de erkendelser og landvindinger, som blev indhøstet i et kunstnerisk forskningsprojekt om brugen af såkaldt audiovisuelle loop af flere performere kollektivt. Projektets særligt tilrettede tilgange til loop-teknik fremstilles i historisk perspektiv og artiklen anskueliggør, hvordan teknikken er relevant såvel i performance som i kompositionsarbejde og øvning.

Jan-Oluf Gullö redegør i samarbejde med Ivan Höglund, Julia Jonas, Hans Lindetorp, Anton Näslund og Joakim Persson om kunstneriske og teknologiske udfordringer og landvindinger i forbindelse med en kollektivt afstemt musikinstallation, der blev ud-

viklet til Nobel Museet i Stockholm i 2014. Artiklen baserer bl.a. sin fremstillingen på kreativitetsteori og tidssvarende forestillinger om proces og flow og argumenterer for, hvordan en heuristisk tilgang til det kollektive musikskabende arbejde, kan give anledning både til nye udtryk og forståelsesformer.

I Mark Grimshaws artikel argumenteres for en ny definition af lyd, der muliggør nye måder at forstå, forme og interagere med lyd i fx lyddesign og computerspil. Ved at betragte lyd som en "emergent perception" der udvikles i hjernen over tid, redegør artiklen for en teoretisk ramme til at forstå, hvorledes disse perceptioner kan udledes fra hjernen, med det formål at designe audio.

På baggrund af forskning i dyrenes etologi og neurovidenskab fremsætter Justin Christensen hypotesen, at den følelsesmæssige effekt (både positiv og negativ) af musik er kraftigere når lyden høres tæt på. Denne hypotese bekræftes i et forsøg med EEG og taktile transducere, og der peges på fremtidig forskning til undersøgelse af forskellige lydsceners effekt på lytteren.

Den manglende stoflighed i digital lyd er omdrejningspunktet i Martin Knakkegaard's artikel om de ændrede vilkår for musikproduktion digitaliseringen af lyd har medført. Artiklen bygger sin argumentation bl.a. på en heideggersk teknologiforståelse og redegør ad den vej for, hvordan digitaliseringen synes at afvikle den klassiske opdeling mellem proces og produkt og samtidig udfordrer selve det klingende musikalske artefakts proveniens.

Gæsteredaktionen vil gerne takke forfattere, peer-reviewere og den faste redaktion for et godt og konstruktivt samarbejde om dette særnummer.

*Martin Knakkegaard og Mads Walther-Hansen
Institut for Kommunikation
Afdeling for Musik
Aalborg Universitet*